

מסכת תרומות

פרק ד

א. המפריש מקצת תרומה ומעשרות, מוציא ממנו תרומה עליו, אבל לא למקום אחר. רבי מאיר אומר, אף מוציא הוא ממקום אחר תרומה ומעשרות:

ב. מי שקהו פרותיו במגורה, ונתן סאה לכן לוי וסאה לעני, מפריש עד שמנה סאין ואוכלן, דברי רבי מאיר. וחכמים אומרים, אינו מפריש אלא לפי חשבון:

ג. שער תרומה, עין יפה, אחד מארבעים. בית שמאי אומרים, משלשים. והבינונית, מחמשים. והרעה, מששים. תרם ועלה בידו אחד מששים, תרומה, ואינו צריך לתרם. תזר והוסיף, תיב במעשרות. עלה בידו מששים ואחד, תרומה, ויחזור ויתרם כמות שהוא למוד, במדה ובמשקל ובמנין. רבי יהודה אומר, אף שלא מן המקור:

ד. האומר לשלוחו, צא ותֵּרֶם, תוֹרֵם כְּדַעְתּוֹ שֶׁל בַּעַל הַבַּיִת. אִם
אֵינוֹ יוֹדֵעַ דַּעְתּוֹ שֶׁל בַּעַל הַבַּיִת, תוֹרֵם כְּבִינוּנִית, אֶחָד מִחֲמִשִּׁים.
פֶּחַת עֶשְׂרֶה אוֹ הוֹסִיף עֶשְׂרֶה, תְּרוּמָתוֹ תְּרוּמָה. אִם נִתְכַּוֵּן לְהוֹסִיף
אֶפְלוֹ אַחַת, אֵין תְּרוּמָתוֹ תְּרוּמָה:

ה. הַמֵּרְבֶּה בְּתְרוּמָה, רַבִּי אֶלִיעֶזֶר אוֹמֵר, אֶחָד מֵעֶשְׂרֶה, כְּתְרוּמַת
מַעֲשֵׂר, יֵתֵר מִכָּאן, יַעֲשֶׂנָּה תְּרוּמַת מַעֲשֵׂר לְמָקוֹם אֲחֵר. רַבִּי
יִשְׁמַעֵאל אוֹמֵר, מִחֲצָה חֲלִין וּמִחֲצָה תְּרוּמָה. רַבִּי טַרְפוֹן וְרַבִּי
עֲקִיבָא אוֹמְרִים, עַד שִׁישִׁיר שָׁם חֲלִין:

ו. בַּשְּׁלִשָּׁה פָּרָקִים מְשַׁעְרִים אֶת הַכֹּלְכֶּלָה, בַּבְּכוּרוֹת, וּבִסְפֻּת,
וּבְאֻמָּצֵע הַקִּיץ. הַמוֹנָה, מְשַׁבַּח. וְהַמוֹדֵד, מְשַׁבַּח מְּמֻנִי. וְהַשּׁוֹקֵל,
מְשַׁבַּח מִשְׁלָשְׁתָּן:

ז. רַבִּי אֶלִיעֶזֶר אוֹמֵר, תְּרוּמָה, עוֹלָה בְּאֶחָד וּמֵאָה. רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ
אוֹמֵר, בְּמֵאָה וָעוֹד. וָעוֹד זֶה, אֵין לוֹ שְׁעוֹר. רַבִּי יוֹסִי בֶּן מִשְׁלָם
אוֹמֵר, וָעוֹד, קָב לְמֵאָה סָאָה, שְׁתוּת לְמִדְמַע:

ח. רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר, תֵּאֲנִים שְׁחֹרוֹת מַעֲלוֹת אֶת הַלְבָּנוֹת, לְבָנוֹת,
מַעֲלוֹת אֶת הַשְּׁחֹרוֹת. עֲגוּלֵי דְבִלָּה, הַגְּדוּלִּים מַעֲלִים אֶת הַקְּטָנִים,
וְהַקְּטָנִים מַעֲלִין אֶת הַגְּדוּלִּים. הָעֲגוּלִּים מַעֲלִין אֶת הַמְּלָבָנִים,
וְהַמְּלָבָנִים מַעֲלִין אֶת הָעֲגוּלִּים. רַבִּי אֶלִיעֶזֶר אוֹסֵר. וְרַבִּי עֲקִיבָא

אומר, בידוע מה נפלה, אין מעלות זו את זו, וכשאינו ידוע מה נפלה, מעלות זו את זו:

ט. כיצד, חמשים תאנים שחורות וחמשים לבנות, נפלה שחורה, שחורות אסורות והלבנות מותרות. נפלה לבנה, לבנות אסורות ושחורות מותרות. בשאינו ידוע מה נפלה, מעלות זו את זו. בזו רבי אליעזר מחמיר, ורבי יהושע מקל:

י. ובזו רבי אליעזר מקל, ורבי יהושע מחמיר. בדורס ליטרא קציעות על פי הכד ואינו יודע איזוהי, רבי אליעזר אומר, רואין אותן כאלו הן פרידות, והתחתונות מעלות את העליונות. רבי יהושע אומר, לא תעלה עד שיהיו שם מאה כדים:

יא. סאה תרומה שנפלה על פי מגורה וקפאה, רבי אליעזר אומר, אם יש בקפוי מאה סאה, תעלה באחד ומאה, ורבי יהושע אומר, לא תעלה. סאה תרומה שנפלה על פי מגורה, יקפיאנה. ואם כן, למה אמרו תרומה עולה באחד ומאה, אם אינו ידוע אם בלולות הן, או לאין נפלה:

יב. שתי גפות ושתי מגורות שנפלה סאה תרומה לתוך אחת מהן, ואין ידוע לאיזו מהן נפלה, מעלות זו את זו. רבי שמעון אומר, אפלו הם בשתי עירות, מעלות זו את זו:

יג. אָמַר רַבִּי יוֹסִי, מַעֲשֵׂה בָּא לְפָנַי רַבִּי עֲקִיבָא בְּחַמְשֵׁים אָגָדוֹת
שֶׁל יֵרֶק, שְׁנַפְלָה אַחַת מֵהֶן לְתוֹכָן, חֲצִיָּה תְרוּמָה, וְאִמְרָתִי לְפָנָיו,
תַּעֲלֶה. לֹא שֶׁתְּרוּמָה תַּעֲלֶה בְּחַמְשֵׁים וְאַחַד, אֲלֹא שֶׁהָיוּ שָׁם מֵאָה
וּשְׁנַיִם חֲצִיִּים: